

© Bernhard Weber

Euroopan naapuruuspolitiikka

ec.europa.eu/world/enp

Euroopan komissio
Ulkosuhteiden pääosasto
B – 1049 Bryssel
enp-info@ec.europa.eu

- EU:n jäsenvaltiot
- ENP-kumppanimaat
- EU:n jäsen ehdokkaat
- Mahdolliset EU:n jäsen ehdokkaat

Mittausvaikeuksia

Georgia joutuu tuomaan maakaasua arviolta kaksi miljardia kuutiometriä vuodessa. Energian toimitusvarmuus on erityisen tärkeää talvella, jolloin suurin osa maan väestöstä on alttiina pakkasille.

Luotettava energiansaanti edellyttää muun muassa sitä, että sekä toimittaja että ostaja ovat tyytyväisiä. Georgian maakaasualalla on kuitenkin ollut suuria vaikeuksia mitata tarkasti rajan yli tulevan kaasun laatua ja määrää, koska sen infrastruktuuri on vanhentunut.

Huipputekniikkaa

Georgia on EU:n tuella ryhtynyt korjaamaan ongelmaa rakentamalla – asiantuntijaryhmän suosituksesta – huippuykaikaisen mittausaseman.

”Syrjäisyys ja vanhan aseman vanhentuneet laitteet aiheuttivat lukuisia mittausvirheitä”, Georgian kaasuyhtiön insinööri Irakli Kiladze selittää. ”Tämän EU-hankkeen arvokkain hyöty on, että meillä on nyt tekniikka, jonka avulla voimme valvoa ja mitata tarkasti vastaanotetun maakaasun määrää.”

NF-30-08-012-H1-D

© Jacom Stephens

Puhdas alku Jeninille

Länsirannalla sijaitsevasta palestiinalaisesta Jeninin kaupungista on näköala huikaisevan kauniiseen Jordanin laaksoon. Kaupunki ja sen ympäristö kärsivät kuitenkin aiemmin jätehuolto-ongelmasta, joka tärveli maiseman ja aiheutti lisäksi asukkaille vakavan terveysriskin.

Asukkaat joutuivat viemään jätteensä lukuisille improvisoiduille kaatopaikoille, joita oli eri puolilla kaupunkia ja ympäröivää maaseutua. Ongelman ratkaisemiseksi alueelle rakennettiin EU:n tuella huippumoderni Zahrat al-Finjanin jätteenkäsittelylaitos, jossa käsitellään Pohjois-Palestiinan kaupunkien ja kylien jätteet. Tämä johti 84 laittoman ja vaarallisen kaatopaikan sulkemiseen.

Laitoksen arvioitu käyttöikä on jopa 30 vuotta, ja siellä voidaan käsitellä päivittäin peräti 700 tonnia jätettä.

Vihreää jätettä

Jätteenkäsittelylaitos on myös ympäristöystävällinen. Siellä käytetään asteittaista käsittelymenetelmää, jossa mikro-organismien aiheuttama käyminen hajottaa jätteen. Läjitysalueen pohja vuorataan monikerroksisella läpäisemättömällä materiaalilla, joka estää epäpuhtauksien eli suotovesien valumisen maahan. Epäpuhtaudet voivat nimittäin imeytyä maaperään saastuttaen pohjaveden ja kaivot, joita asukkaat käyttävät juomaveden lähteinä.

”Länsirannan pohjoisosissa ei enää viedä jätteitä minne sattuu. Asukkaiden ei enää tarvitse tehdä niin, ja he ovat tyytyväisiä epävirallisten kaatopaikkojen sulkemiseen, sillä ne olivat sekä terveyden että ympäristön kannalta vahingollisia”, laitoksen toimitusjohtaja Hani Šawahini kertoo.

Suuri osa maista, joilla entiset 84 laitonta kaatopaikkaa sijaitsivat, on otettu viljelykäyttöön. Dair Abu Da'ifissä lähellä Jeniniä sijainneen kaatopaikan tilalle suunnitellaan lisäksi leikkikenttää, ja Tubasin entisen kaatopaikan alueelle on tarkoitus rakentaa yleinen puisto.

Zahrat al-Finjaniiin aiotaan perustaa muovin ja paperin kierrätyslaitos, joka lisää työllisyyttä. Samanlaisia laitoksia on ehdotettu myös Länsirannan muihin osiin.

EUROOPAN NAAPURUUSPOLITIikka:
ENERGIA JA YMPÄRISTÖ

RAJATTOMIA
HAASTEITA

EUROOPAN KOMISSIO
Ulkosuhteet

Tuoreessa kyselyssä kävi ilmi, että valtaosa Euroopan unionin kansalaisista kannattaa yhteistyön lisäämistä naapurimaiden kanssa. Kansalaiset uskovat, että tiivistämällä suhteita voidaan vahvistaa rauhaa ja demokratiaa.

Juuri tähän pyritään Euroopan naapuruuspolitiikalla (ENP). Euroopan naapuruuspolitiikka kehitettiin vuosina 2003–2004, ja sen tavoitteena on tuoda laajentunut EU lähemmäs naapurimaitaan tukemalla uudistuksia ja lisäämällä hyvinvointia konkreettisin toimin. Tavoitteena on toisin sanoen naapurimaiden asukkaiden jokapäiväisen elämän parantaminen.

Miten tämä käytännössä tapahtuu? EU sopii kunkin naapurimaansa kanssa siitä, miten suhteita lähenetään ja uudistuksia tuetaan 3–5 seuraavan vuoden aikana. Nämä sitoumukset kirjataan niin sanottuihin toimintasuunnitelmiin. Eurooppalaisesta naapuruuden ja kumppanuuden välineestä (ENPI) on saatavissa asiantuntija-apua ja rahoitusta (lähes 12 miljardia euroa vuosina 2007–2013) nykyaikais-tamis- ja uudistustoimiin.

Rajattomia haasteita

On olemassa haasteita, joihin poliittiset raja-aidat eivät vaikuta: energia, ympäristö ja nykyaikaiset liikenneverkot. Ne edellyttävät korkean tason yhteistyötä sekä EU:n sisällä että unionin ja sen naapurimaiden välillä.

Energian saanti on yhä vaikeampaa energiapulan kasvaessa. Yhteistyö tavanomaisen ja uusiutuvan energian sekä ydinenergian alalla on elintärkeää EU:lle ja sen naapureille energian toimitusvarmuuden ja turvallisuuden sekä energia-tehokkuuden takaamiseksi.

Ihmiset tiedostavat yhä selvemmin, että ympäristö maksaa kalliin hinnan heidän taloudellisesta toiminnastaan. EU on sitoutunut keventämään planeettaamme rasittavaa taakkaa, ja tämä edellyttää tehokasta kansainvälistä yhteistyötä. Euroopan naapuruuspolitiikassa käsitellään sekä maailmanlaajuisia että paikallisia ympäristöongelmia.

Myrskyn jälkeen

Marraskuussa 2007 Ukrainan ja Venäjän välisessä Kertšinsalmessa riehui ankara myrsky, joka vaurioitti 13:a alusta. Näistä neljä upposi ja päästi veteen satoja tonneja öljyä. Molempien maiden viranomaiset käynnistivät välittömästi laajan puhdistusoperaation ympäristökatastrofin estämiseksi.

Paikalliset vapaaehtoiset riensivät satojen ukrainalaisten pelastustyöntekijöiden avuksi. ”Rannikon asukkaat tekivät töitä vuorokauden ympäri rantojen puhdistamiseksi”, Ukrainan varaympäristöministeri Dmytro Sergejevtyš Gursky muistelee.

Kartta auttaa karikoissa

Kaikkien merikatastrofien täysi laajuus verhoutuu kirjaimellisesti meren mustaan syvyyteen. Tilanteen laajuuden selvittämiseksi ja oikeiden toimien valitsemiseksi tarvitaan yksityiskohtaista ja perusteellista tietoa – ja jollei sitä saada nopeasti, siitä ei ole hyötyä.

Vuorokauden kuluttua siitä, kun Ukraina oli hyväksynyt EU:n pelastuspalvelumekanismiin avuntarjouksen, viiden EU:n jäsenvaltion asiantuntijoista koostuva ryhmä oli saapunut maahan auttamaan vahinkojen arvioinnissa ja laatimaan kattavan raportin tilanteesta. ”Olemme kiitollisia EU:n tarjoamasta tuesta”, varaministeri toteaa. ”EU:n ryhmä saapui ajoissa, ja siitä oli hyötyä.”

EU ja Ukraina tekevät tiivistä yhteistyötä ympäristöasioissa, ja unioni avustaa Ukrainaa sen pyrkiessä kohentamaan ympäristöpolitiikkaansa.

Tšernobylin jälkeisessä Ukrainassa satsataan turvallisuuteen

Ukrainassa Tšernobylin ydinvoimalassa vuonna 1986 tapahtunut onnettomuus on osoittautunut kaikkien aikojen pahimmaksi ydinonnettomuudeksi. Ukraina on sen jälkeen korostanut turvallisuutta kaikissa ydinvoimateollisuuteen liittyvissä toimissaan, ja se on saanut tähän tukea EU:lta.

Ukraina on yksi maailman 10 suurimmasta ydinvoiman tuottajasta, ja se suunnittelee ydinvoimateollisuutensa laajentamista. EU on jo yli 15 vuoden ajan tukenut toiminnallaan korkeatasoisten ydinturvatoimien ja normien käyttöönottoa Ukrainassa. Laitoksissa tehtävien avustustoimien avulla pyritään parantamaan Ukrainassa toimivien ydinvoimaloiden teknisiä ja turvajärjestelmiä. Muilla avustustoimilla kohennetaan Ukrainan toimintavalmiuksia kriisitilanteessa. Yksi esimerkki on varoitusjärjestelmä, jossa laitoksen toimintaa seurataan sen ympäristöön sijoitettujen ilmaisimien avulla.

Lupa säännellä

Valmiuksia kehittämällä pyritään parantamaan voimaloiden suunnittelua ja toiminnallista turvallisuutta. Tämä tapahtuu vahvistamalla Ukrainan riippumattoman valtiollisen ydinvalvontakomitean (SNRC) valtuuksia asettaa ankaria turvallisuusnormeja, arvioida niiden noudattamista ja myöntää uusien voimaloiden rakentamislupia.

Vasta valmistuneissa Hmelnytskin ja Rivnen voimaloissa SNRC sisällytti rakennusten suunnitelmiin ankarat turvominaisuudet, kuten valvonta- ja diagnostiset järjestelmät, tuhoutumattoman ”mustan laatikon”, johon tärkeät tiedot tallentuvat, sekä teknisen tukikeskuksen, jonka avulla laitosta voidaan käyttää hätätilanteissa.

Ukrainalainen ydinturva-asiantuntija Oleg Zeleny kertoo, että EU:tuella on saatu aikaan runsaasti tulosta ja että turvallisuuskysymykset tiedostetaan nykyisin paremmin Ukrainan ydinvoimaloissa. ”Ukrainan ja EU:n asiantuntijoiden suorittamat turvallisuusarvioinnit ovat jo lähes yhdenmukaisia”, Zeleny toteaa.

Maan laki

Ympäristöasioiden kasvavasta merkityksestä Jordaniassa kertoo se, että sinne perustettiin täysivaltainen ministeriö tehtävänänsä suojella ja varjella tämän maailman vedettömimpiin kuuluvan maan herkästi haavoittuvaa luontoa.

”Ympäristöministeriö perustettiin vasta vuonna 2003, joten se on hyvin nuori laitos. Se on kuitenkin saanut jo paljon aikaan”, ministeriön poliitikasta ja kehitystoiminnasta vastaava Ruba al-Zu’bi toteaa.

Ympäristön suojele- ja kohentamistehtävänsä puitteissa ministeriö valvoo eri puolilla maata sijaitsevia suojeltuja alueita, asettaa ja valvoo ympäristönormeja, tiedottaa sidosryhmille ympäristöasioista ja on jopa perustanut valvontajoukot, jotka ilmoittavat kaikista rikkomuksista.

Näin nuoreksi laitokseksi ministeriössä on tehty paljon työtä – EU:tuella – kestävien ja vankkojen institutionaalisten puitteiden luomiseksi. Tässä on käytetty apuna vuonna 2004 käynnistettyä valmiuksien kehittämissuunnitelmaa.

Toimiva malli

”Ohjelmamme on onnistunut siksi, että koko ministeriö on sitoutunut siihen ja ottanut sen omakseen, ministeri mukaan lukien”, al-Zu’bi huomauttaa.

Ministeriö on laatinut vuosia 2007–2010 koskevan strategisen suunnitelman. Siinä hahmotellaan strategia paikallisten ympäristövalmiuksien kehittämiseksi kaikkialla maassa sekä suunnitelma vaarallisten aineiden käsittelemiseksi. Ministeriössä työestetään myös suunnitelmia, joiden avulla on tarkoitus lähentyä EU:n ympäristönormeja. Ministeriö katsoo, että ympäristöasiat on vastedes otettava huomioon muillakin kehittämisaloilla.

Lisäksi ministeriö haluaa parantaa alueellista yhteistyötä sekä toimimalla esimerkkinä alueelle että ottamalla saastumisen torjumisessa oppia Egyptin kaltaisilta, kokeneemmilta naapurimailta. Se on jo käynnistänyt joukon yhteisiä aloitteita Syyrian, Libanonin ja Marokon kanssa.

© Olivier Tuffé

© Irina Opachevsky

© iStockphoto